

Posudek vedoucího na bakalářskou práci Adély Tiché

„Feng Zikai jako hudební pedagog“

Bakalářská práce „Feng Zikai jako hudební pedagog“ představuje populárně-naučné pojednání *Úvod do hudby* (Yinyue rumen 音樂入門), které Feng Zikai, významná postava v oblasti kultury a vzdělávání v Číně první poloviny dvacátého století, sepsal v roce 1926.

Feng Zikai toto dílo vytvořil v době, kdy působil jako pedagog na pozoruhodně vzdělávací instituci, šanghajské škole Lida xueyuan 立達學園. Tato moderní, na uměleckou stránku výchovy a vzdělávání zaměřená střední škola byla mimořádně inspirativním prostředím. Ještě relativně mladý Feng Zikai (28 let) zde působil po boku řady významných dobových vzdělavců a pedagogů a lze se domnívat, že *Úvod do hudby* je do značné míry plodem tohoto specifického prostředí. Jednoznačně lze vyzdvihnout vhodnost volby pramene, který v odborné literatuře dosud nebyl komplexně představen. Určité omezení ovšem představuje skutečnost, že autorka bakalářské práce mohla pracovat pouze s novým vydáním *Úvod do hudby* z roku 2018 a neměla přístup k prvnímu ani žádnému z následných opakovaných vydání.

První dvě kapitoly bakalářské práce nastiňují širší kulturně-historické souvislosti, v nichž Feng Zikai působil nejen jako pedagog v oblasti hudby a umění, ale také jako esejista a malíř. První kapitola zmiňuje hlavní milníky modernizace dobového vzdělávání v Číně a zaměřuje se zejména na proces modernizace hudební výchovy a výuky hudby. Druhá kapitola představuje Feng Zikaje jako studenta a posléze pedagoga, přičemž důležitými součástmi tohoto představení jsou podkapitoly přehledně mapující výjimečné pedagogické a myšlenkové prostředí škol Chunhui (Feng Zikai zde působil od roku 1922) a Lida (Feng Zikai zde působil od roku 1925) a Feng Zikaiův nemalý tvůrčí vklad do těchto dvou ve své době ojedinělých vzdělávacích projektů (s. 27-31).

Kapitola třetí je stěžejní částí práce, autorka se v ní postupně věnuje jednotlivým aspektům zkoumaného pramene. Nejprve představuje jeho kompozici, celkové zaměření a záběr s přihlédnutím k dobové obeznámenosti s dějinami evropské hudby a s hudební teorií. Následují důležité pasáže, v nichž autorka upozorňuje na dobovou podmíněnost Feng Zikajova specifického přístupu k hudbě (s. 36-44).

Důležitým problémem pro autorku práce je otázka, do jaké míry je *Úvod do hudby* kompilací, opírající se o již existující (japonské) publikace, či do jaké míry jde o původní dílo, vykazující Feng Zikaiův svěbytný autorský rukopis. Zcela uspokojivému vyřešení této otázky brání dvě zásadní překážky. Jednak to je již výše zmíněná skutečnost, že autorka měla přístup pouze k současnému vydání Feng Zikajova *Úvodu do hudby*, a rovněž skutečnost, že se práce (z pochopitelných důvodů) nepokouší o komparaci s případnými japonsky psanými pracemi. Navzdory těmto omezením práce tím, že upozorňuje na řadu charakteristik, které jsou jednoznačně otiskem Feng Zikajova svěbytného rukopisu, přesvědčivě představuje *Úvod do hudby* jako výrazně autorské dílo.

Autorka práce představuje pro Feng Zikaje typický styl a metody výkladu, pozornost věnuje rovněž tomu, jak se ve zkoumané práci odráží Feng Zikajovo chápání hudby. Na základě analýzy založené na pečlivě četbě pramene dochází autorka k několika platným závěrům. Práce přesvědčivě dokládá, že Feng Zikai: 1) spatřoval význam hudby v jejím přínosu pro kultivaci jedince a až druhotně hudbu chápal jako nástroj nápravy společnosti 2) vyzdvihoval silné stránky jak evropské, tak i čínské hudební tradice 3) k „odbornému“ výkladu přistupoval svěbytným způsobem, z kterého je patrný jeho vlastní bytostně umělecký pohled na svět.

Po stránce jazykové a formulační práci hodnotím jako velmi zdařilou. Kvalitu práce pouze poněkud snižuje tendence k opakování - výklad v jednotlivých částech práce je poměrně extenzivní a autorka ve snaze o co nejširší záběr a představení možných souvislostí často opakovaně zmiňuje to, co již bylo řečeno dříve.

Autorku práce je třeba pochválit za to, že svoji analýzu podepírá řadou citací opatřených překladem, který má celkově velmi vysokou úroveň. (Díky kvalitním překladům si o specifikách Feng Zikaoiva výkladu může udělat velmi dobrou představu i čtenář nedisponující znalostí čínštiny.) Pouze v několika případech by bylo možné uvažovat o vhodnějších řešeních, viz např. „Toto je hypnotická píseň...“ (催眠歌 ukolébavka) „...uspává své dítě ke spánku“ (逗幼兒睡覺 uspává/ukolébává dítě) (47).

K diskusi dávám otázku týkající se dobových muzikologických prací z pera čínských badatelů. Opakovaně jsou zmiňovány práce Xiao Youmeie (1920) či Wang Guangqiho (1924), přičemž autorka ve Feng Zikaoivě *Úvodu do hudby* nalézám stopy jistého vlivu prací těchto autorů. Ví se něco o tom, jak byly tyto práce ve své době vlivné a jak byly známé v kruzích, v nichž se pohyboval Feng Zikai?

Posuzovanou bakalářskou práci hodnotím známkou „výborně“.

Dušan Andrš

31. srpna 2021